

Nøgletal på dagpasningsområdet

<u>Indeks</u>	2007	2008	2009	2010
Budget	97,9	100,7	96,6	93,1
Regnskab	100,4	99,6		

Kilde: ECO nøgletal

Det er generelt mange usikkerheder i forhold til sammenligning af nøgletal mellem kommunerne. Der er en række tekniske forhold som kan spille ind, og medføre forskelle i nøgletallene, specielt i forhold til budget, som er meget vanskelige at forklare.

Selvom der også er problemer med regnskabsnøgletal er de mere robuste. Det er altid regnskabsnøgletal, der anvendes i K5-samarbejdet, og det er regnskabsnøgletal for 2008, der lægges til grund i forbindelse med budgetstrategien. Regnskabsnøgletal for 2009 vil være tilgængelige i maj måned.

Når der ses på 2010, er der især to forhold, der ser ud til – kunstigt - at påvirke budgetnøgletallet for Næstved i nedadgående retning.

Madordning

Udover de generelle usikkerheder, der er hvert år, er der specielt i budget 2010 stor usikkerhed om nøgletallene på dagpasningsområdet. Det skyldes kommunernes forskellige budgettering af indførelse af madordning på daginstitutionerne. I forbindelse med budgetlægningen for 2010 (efteråret 2009) var det frit for kommunerne om de ville indføre madordningen fuldt ud fra 1/1-2010, gradvist i løbet af 2010, eller først fra 1/1-2011. Der vil derfor være stor forskel på hvordan madordningen er budgetteret i kommunerne. Dette forhold er en del af forklaringen på afvigelse i nøgletal for den enkelte kommune på dagpasning.

De kommuner, der indfører madordning i 2010 (helt eller delvist), får del af bloktilskuddet på 400 mio. kr. fra staten til medfinansiering af ordningen. En opgørelse fra Indenrigsministeriet viser at kommunerne (i efteråret 2009) har regnet med at modtage ca. halvdelen af tilskuddet i 2010. De kommuner, der budgetterer med det, har hævet budgettet på dagpasning, og budgetteret med en tilsvarende indtægt under Finansiering. Isoleret set medfører det et øget

nettobudget på dagpasning for de kommuner, der regner med at indføre madordning i 2010, og dermed indeks-mæssigt lavere budgetter i de kommuner, som Næstved, hvor der ikke budgetteres med at indføre madordning i 2010.

Hvis den øgede forældrebetaling, som følge af madordningen, er budgetteret korrekt i kommunerne, bør det ikke have indflydelse på nøgletallene, da ECO nøgletal er baseret på nettodriftsudgifter. En korrekt budgettering vil forøge både udgifter og indtægter, og dermed et uændret nettobudget.

Demografi

Næstved Kommune har siden opstarten af den nye kommune reguleret for den demografiske udvikling på dagpasningsområdet. Mekanismen er, at det samlede budget til dagpasningsområdet bliver reguleret ud fra antal forventede børn i 0-2 år og 3-5 år. Der er beregnet en gennemsnitsudgift pr. aldersklasse, som beregnes ud fra den seneste befolkningsprognose, og som herefter reguleres i det oprindelige budget.

Denne mekanisme har medført at der – efterhånden som væksten i befolkningstallet har været for nedadgående – er blevet trukket budget ud af dagpasningsområdet, som følge af demografien i forhold til det forudsatte. Dermed er det oprindelige budget reguleret for den forventede udvikling i antallet af børn.

Nogle andre kommuner regulerer først deres budgetter som følge af demografi i løbet af året, efter at de kender det nye befolkningstal pr. 1. januar. Det kan medføre, at de oprindelige budgetter er – unaturligt – store, og efterfølgende bliver nedjusteret i løbet af året. Denne nedjustering viser sig ikke i budgetnøgletallet, men kun i regnskabstallet. Det kan være en forklaring på afvigelsen mellem budget og regnskabstal.

Den demografiske udvikling er derfor en meget stor usikkerhed – både fordi der reguleres meget forskelligt for demografi i forskellige kommuner, og fordi forholdet mellem faktisk og forventet børnetal afviger.

Efter nøgletallene for budget 2010, så ser det ud til, at dækningsgraden især for børn i 0 – 2 års alderen ligger ca. 3% højere i Næstved end landsgennemsnittet. Det er alt andet lige et udtryk for, at de skal stille flere pladser til rådighed i Næstved for at sikre pladsgarantien og dermed et element, som medvirker til, at kommunens udgifter skal være højere pr. barn.

Reelle budgetændringer på dagpasning i budget 2009 og 2010 ?

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2009 er der i Næstved vedtaget en reduktion på 1,6 millioner kroner som følge af sommerferielukning. Herudover blev der vedtaget visse reduktioner på centrale konti - en halvering af budgettet til uddannelse og bortfald af forslag om etablering af flere gæstehuse i dagplejen mm. Disse reduktioner kan være en del af forklaringen på, at budgetnøgletallet falder fra 2008 til 2009 - hvis der ikke er vedtaget lige så store reduktioner i andre kommuner. Men den reelle udvikling kan først vurderes, når regnskabsnøgletallet foreligger. For 2010 er der ikke gennemført mærkbare reduktioner i Næstved.

Hvis faldet i nøgletallet fra 2008 til 2010 skulle være reelt betyder det, at de andre kommuner har øget budgettet til dagpasning betragteligt i samme periode, samlet set, og ikke har reduceret i budgettet til området. Det vil være meget atypisk i denne periode med de økonomiske forhold, der har været for kommunerne.

Konklusion

Det vurderes, at det store fald i budget-nøgletallet på dagpasning fra 2008 til 2009 og specielt fra 2009 til 2010 dels kan forklares ved tekniske forhold i kommunernes måde at budgetlægge på og dels ved ændringer som følge af regulering for demografien og evt. budgettering af madordning.

En egentlig udredning og forklaring af forskelle i nøgletallene, vil betyde et væsentlig merarbejde for administrationen, idet analyse af budgetmetoder, - praksis og en egentligt benchmarking mellem kommunerne.

Generelt er det meget væsentligt at være bevidst om, at nøgletal - og specielt nøgletal budgetteret på budget - bør tolkes med meget stor forsigtighed.

Daginstitutionschefen er pt i gang med en mere uddybende sammenligning på langt mere detaljeret niveau med en række af nabokommunerne. Resultatet heraf vil kunne indgå, som en del af grundlaget for Børneudvalgets behandling af forslag til budget 2011.